

Workshop a Tudós Kávézóban

A Magyar Hadtudományi Társaság szervezésében szeptember 16-án, csütörtökön került sor a 2020–21-es évi Korponay-díjasok előadására és a *Mai NATO* című könyv bemutatójára. Az eseménynek az NKE HHK Tudós Kávézója biztosította a helyszínt. A három díjazott: Urbanovics Anna (PhD hallgató), Dr. Habil Tóth Bence egyetemi docens, és Dr. Teknős László t. százados (egyetemi hallgató) volt. A rendezvényt Dr. Hegedűs Henrik, a Társaság alelnöke moderálta.

Korponay-díjasok előadása

Urbanovics Anna, a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola 2. évfolyamos hallgatója, és az Egyetemi Doktorandusz Önkormányzat elnöke. Kutatási területe a tudománymetria, de emellett szívesen foglalkozik nemzetközi biztonságpolitikai kérdésekkel is. Jelenleg az NKE Hálózattudományi Kutatóműhely kutatója, tanulmányai során négyszer nyerte el az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíját, mely nagyban hozzájárul a jelenlegi 49 közleményéhez – ebből 11 Scopus-indexált – és kutatásaihoz.

Előadásának címe: A nemzetközi kutatói kiválóság többdimenziós elemzése - ERC pályázatok volt. Anna, 2021 áprilisában az előadás témájával 2. helyet és különdíjat nyert el az OTDK Társadalomtudományi Tagozat Szociológia II. szekciójában.

A nemzetközi egyetemi rangsorok megjelenésével a kutatói kiválóság különböző formái kerültek előtérbe. A kutatás legfőbb célkitűzése, hogy empirikus vizsgálatok segítségével tárja fel az egyes államokban használt kutatói kiválósági eszközök hatékonyságát és eredményességét. Ezek között is az elemzés tárgyai elsősorban a nemzetközi kiválósági pályázatok (European Research Council az Európai Unióban), a kiválósági szakpolitikák és a teljesítményalapú finanszírozási rendszerek. Ezek mindegyike befolyásolja a bevezető állam tudományos teljesítményét, versenyképességét, együttműködési hálózatait és nemzetközi kapcsolatait. Jelen tanulmány célja, hogy összefoglaló képet adjon a legfontosabb elméleti keretokről és dilemmákról, valamint képet adjon egy esettanulmány eredményein keresztül az ERC pályázati rendszer működéséről.

Az elemzés alapjául tudománymetriai vizsgálatok szolgálnak, az adatok a Scopus katalogizáló adatbázisokból és a SciVal kutatás segítő programból származnak. Az elemzési minta az ERC társadalomtudományi területen nyertes pályázói, összesen 353 fő. Az eredmények azt mutatják, hogy a pályázati modellek használata nagyban meghatározza a szerzők egyéni szintjét és a kutatóműhelyek intézményi szintjét a kutatott témák, a publikációs teljesítmények, valamint a kialakult kutatói együttműködések, hálózatok tekintetében is.

Tóth Bence 2013-ban megszerezte az ELTE TTK, Fizikai Doktori Iskolában a doktori (PhD) fokozatát summa cum laude, majd 2020-ban a Nemzeti Közszerológati Egyetemen megkezdte a habilitációját. 2015-től az NKE HHK Természettudományi Tanszék adjunktusa. 2020-ban az MHTT Korponay-díjat az NKE publikációs nívódíjat is elnyerte.

A hálózattudomány az elmúlt évtized egyik legdinamikusabban fejlődő ága a matematikának. Ezt a fejlődést alkalmazhatóságának sokszínűsége mozgatja: a mindennapi élet legkülönbözőbb területeinek nem csak leírására, hanem változásának, fejlődésének előrejelzésére is alkalmas a hírek facebookos terjedésétől a repülőterek forgalmi hierarchiáján át az idegrendszer viselkedéséig.

Az egyik katonai alkalmazási terület az úgynevezett „kritikus infrastruktúrák” jellemzése, védelmük tervezése. Ezen, a mindennapokhoz nélkülözhetetlen hálózatoknak (mint például a vízellátás, energiaellátás, közlekedés, távközlés, internet) a megbízható, rendkívüli helyzetekben is megfelelő működése kiemelt fontosságú az ország biztonságának garantálásához.

A kutatásban a magyarországi vasúthálózat, mint a nagy volumenű és középtávú szállításokhoz ideális közlekedési infrastruktúra viselkedését és zavarérzékenységét vizsgáltam különböző szempontok alapján. A hálózatot egy élsúlyozott irányított gráffal reprezentáltam, melyben a gráfcsúcsok az egyes állomások, az élek a közöttük levő vasútvonalak voltak. Az élsúlyok a vonalszakaszok hossza, illetve a rajtuk való áthaladás tiszta menetideje volt.

Az egyes infrastruktúraelemek fontosságának jellemzésére az adott hálózati elem t idejű kizárásának hatására a teljes hálózat összes menetvonalának összmenetidő-növekménye egy általánosan használt mérőszám. Ez alapján Ferencváros és Kelenföld állomások, és az általuk határolt állomásköz (az Összekötő vasúti híddal) a hálózat legneuralgikusabb pontja. Szintén jelentős hatással van a hálózat egészére Szolnok és Szajol állomás és a köztük található állomásköz a szolnoki Tisza-híddal.

Ez azonban csak a normál üzemi körülmények között jellemzi az egyes hálózati elemeket. Azonban egy infrastruktúraelem lehet, hogy a zavarmentes hálózatban nem kiemelt jelentőségű, de zavar esetén jelentős kerülőút eleme. Ennek jellemzésére az ún. redundanciaindex alkalmas, mely az egyes hálózati elemeket aszerint rangsorolja, hogy mekkora szerepe van más elemek helyettesítésében. A mérőszám azt mutatja meg, hogy mekkora lenne a menetidő-növekmény a kerülőút sérülése esetén a zavarmentes hálózatbeli menetidőhöz viszonyítva.

Több infrastruktúraelem kizárása esetén azonban lehetséges, hogy két állomás elérhetetlen lesz egymás számára. Mely állomásokat, illetve állomásközöket romboljuk, hogy a lehető legnagyobb kárt okozzuk a rendszerben? Ehhez meg kell határozni, hogy milyen stratégia szerint romboljunk. Ez lehet minden lépésben a hálózat összmenetidejét leginkább növelő infrastruktúraelem kizárása vagy minden lépésben a legforgalmasabb elem kizárása. Ezek

vizsgálata alapján azt találjuk, hogy a legforgalmasabb hálózati elemek rombolása nagy összmenetidő-növekedést okoz a hálózatban, azonban a legnagyobb összmenetidő-növekedést okozó hálózati elemek nem feltétlenül a legforgalmasabbak. Ennek oka a kerülőút miatti menetvonalhossz-növekedés mellett a mellékvonali kerülőirányokon engedélyezett alacsony sebesség.

Ezen kvantitatív mérőszámok alapján meghatározhatóak azok a hálózati elemek, melyek fejlesztésével nem csak normál üzemi körülmények között javítható a hálózat teljesítőképessége, hanem zavar vagy akár célzott rombolás esetén is fenntartható annak működőképessége.

Teknős László felsőfokú tanulmányait 2005-ben kezdte meg a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Bolyai János Katonai Műszaki Karán védelmi igazgatási szakon, katasztrófavédelmi szakirányon. Tanulmányai alatt 2 évig osztályelső, egy évig a Vegyi- és Katasztrófavédelmi Intézet demonstrátora volt. 2008. ősz - Intézményi TDK-n 1. helyezést kapott „A globális klímaváltozás és a katasztrófavédelem kapcsolata avagy a katasztrófavédelem reagálása az új kihívásokra Magyarországon.” című dolgozatára. A TDK munkájában a klímaváltozásból adódó

negatív hatásokat és az ellenük való védekezési módszereket, lehetőségeket vizsgálta. Elemezte a ma már közhellyé vált többletfeladat kifejezést, javaslatot tett javaslatokat tett a reagáló képesség fejlesztésére, melyben a kérdőíves kvantitatív módszere is segítségére volt. A 2009. évi XXIX. OTDK-n több, a 2007-ben Nobel díjjal jutalmazott meteorológus, klimatológus, hidrológus segítette a munkáját, sikerült az egyetemre vendégelőadóként meghívni a neves szakértőket. Ez a szakmai kapcsolat mai napig aktív. Nevezett első publikációja 2009-ben jelent meg a Hadmérnök című folyóiratban. 2012-ben Teknős László jelentkezett az NKE HHK Katonai Nűszaki Doktori Iskolába, ahol az éghajlatváltozással kapcsolatos kutatási szerete bontakozhatott ki még jobban.

A doktori (PhD.) képzése alatt az éghajlatváltozási kutatási téma mellett a polgári védelemmel is elkezdett foglalkozni. 2013. november 4-én „A rendkívüli időjárás okozta káresemények és a kárterületeken végzendő polgári védelmi feladatok rendszere Magyarországon” című pályamunkával Katasztrófavédelmi díjat (alapító: MTA, BM OKF, NKE Rektor, SOMOS Alapítvány) nyert. Pályamunkájában nem elsőként, de jelentős mértékben kutatta a rendkívüli időjárás és a globális éghajlatváltozás kapcsolódási pontjait, elemezte a rendkívüli időjárás okozta kárterületeket, a jelentkező polgári védelmi feladatokat. A kutatásának eredményeit a katasztrófavédelmi műveletek, a lakosságfelkészítés, és az önkéntesek alkalmazása területeken lehet hasznosítani. Kutatásának folytatásaként, erre a dolgozatra épültek „A CIVILHELP.HU Információs Rendszer helye és szerepe a katasztrófavédelem szervezetében, és jelentősége a polgári védelmi feladatok végrehajtásában” és „Az önkéntes polgári védelmi erők új dimenziója, avagy a magyar Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezeteinek megalakításának szükségessége, jelentősége a hazai katasztrófavédelmi rendszerben” című tanulmányai. Az első esetében a kutatási fókusz a lakosság felkészítése és veszélyhelyzeti

tájékoztatása volt, míg a másodikonál az önkéntes polgári védelmi erők erőtöbbszöröződésének lehetőségei. Az utóbbi esetében a nevezett kidolgozta szerzőtársaival az egyes felsőoktatási intézmények önkéntes mentőszervezeteinek létszám és eszközrendszerét, adatelemzéssel bizonyították a létrehozás szükségességét és a megtérülést, társadalmi hasznosságukat a növekvő elsősorban természeti eredetű kihívásokkal szemléltették. Az előbbi esetében az írásmű III. helyezést kapott a Katasztrófavédelem Tudományos Tanács 2013. évi meghirdetett pályázatán, az utóbbi pedig I. helyezés a Katasztrófavédelem Tudományos Tanács 2014. évi meghirdetett pályázatán. A polgári védelem területén leírt szakmai és kutatási eredményei alapján Teknős László részére Dr. Varga Ferenc t. dandártábornok, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója elismerő oklevelet adott át. Párhuzamosan folytak az éghajlatváltozással kapcsolatos elemző-értékelő munkálatok, melyek egyik eredménye, hogy a Belügyi Tudományos Tanács és az Országos Vízügyi Főigazgatóság közös 2014. évi meghirdetett pályázatán különdíjat kapott „A vízzel kapcsolatos veszélyeztetettség éghajlatváltozással kapcsolatos aspektusainak katasztrófavédelmi szempontú elemzése és kiértékelése” című írásműje. A dolgozatában a vízzel kapcsolatos aktuális kihívások mellett az éghajlatváltozással kapcsolatos hatásokat vizsgálta, elsősorban társadalmi és katasztrófavédelmi vonatkozásokban. A műben különböző forgatókönyveket állított fel az Országos Meteorológiai Szolgálat különböző adatai alapján. Hasonló adatelemzés még a 2003–2006-os VAHA projekt keretein belül történt, azóta katasztrófavédelmi oldalon ilyen jellegű majd a 2014-e SEERISK projekten belül valósult meg. Ebben a dolgozatban is bizonyította a szerző, hogy a felsőoktatási intézményekben szükség van a mentőszervezetek megalakítására. Munkásságának köszönhető, hogy 2015. szeptembertől elindult a katasztrófavédelem mesterképzésen a Meteorológia és klimatológia című kurzus, ahol a katasztrófavédelem mitigáció, adaptáció és a szemléletformálás kérdéseit, problémáit, megoldásait is elemzik, értékeli a hallgatók.

A doktori (PhD) képzése alatt 2013-ban a TÁMOP-4.2.1. B -11/2/KMR-2011-0001 pályázat „Közlekedési kritikus infrastruktúra védelem” című projektben vett részt, mint kutató, ahol az időjárás és a közlekedés kapcsolódási pontjait elemezte, a kritikus infrastruktúrák sebezhetőségét és kitérttségét, illetve azok csökkentési lehetőségeit. 2014-ben, mint társszerzőt bevonták „A katasztrófavédelem fenntarthatósági aspektusai” című mű írásába, mely az ÁROP – 2.2.21 Tudásalapú közszolgálati előmenetel projekt keretein belül megjelent „Közszolgálat és fenntarthatóság” című publikáció egyik alfejezete lett. Ez a munka a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tartalmakat mutatta be, melynek eredményei alapján kérték fel Teknős Lászlót a KÖFOP-2.1.2-VEKOP- 15-2016-00001 „A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” című projekt keretében megjelent „A fenntartható fejlődés és az állam feladatai” című egyetemi tankönyvben „A katasztrófavédelem és a rendőrség feladatai: a fenntarthatóság biztonsági aspektusai” alfejezet megírására. A tankönyv a fenntartható fejlődés című VTK kurzus egyik alap műve. A kurzusba a nevezett is beiktat. Innentől az éghajlatváltozás, a polgári védelem, és a fenntartható fejlődés aktuális kérdéseit kutatta szenvedélyesen az adjunktus. 2018-ban jelentkezett az akkor még Pannon Egyetem Georgikon Kar környezetgazdálkodási agrármérnök mesterképzésre, ahol az agrárium és a katasztrófavédelem kapcsolódási pontjai mellett a fenntarthatósági témákkal is foglalkozott. Ezek eredményei például a Pannon Egyetem Festetics Doktori Iskola kari

ösztöndíja publikációk megírására négy alkalommal, a Pannon Egyetem/Szent István Új Nemzeti Kiváló Program (ÚNKP) elnyerése, és a 2020. évi őszi Georgikon Campuson megrendezett ITDK-n első helyezés és dékáni oklevél. Az ITDK dolgozat „A katasztrófavédelem fenntartható fejlődést támogató feladatainak” címet viselte, ahol először a katasztrófavédelem szakemberei körében elemezte a szerző az éghajlatvédelemben betöltött szervezeti szerepeket, az egyes feladatokat.

Teknős László a doktori (PhD) képzését „A lakosság és az anyagi javak védelmének újszerű értékelése és feladatai a klímaváltozás okozta veszélyhelyzetben” című dolgozattal zárta le, summa cum laude eredménnyel.

A doktori képzés után az éghajlatváltozási kutatási témakörben nagy lendületet adott a nevezetnek, hogy, mint kutató részt vehetett az Egyed István Posztdoktori Programban (Nemzeti Közzolgálati Egyetem) 2016. december 15. – 2018. június 15. között. „Az éghajlatváltozás és a rendkívüli időjárás hatásaiból adódó közzolgálati feladatok kockázatalapú megközelítése” elnevezésű pályázat keretein belül több publikáció is készült. Egyik eredmény, hogy a szerzőt felkérték a KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosító számú, „A jó kormányzást megalapozó közzolgálat-fejlesztés” című kiemelt projektbe, az „Effects of Global Climate Change and Improvement of Adaptation Especially in the Public Service Area” című egyetemi kiadványba, a „Current Issues in Disaster Management Aspects of Global Climate Change” c. alfejezet megírására. Ebben számos katasztrófavédelmi adatból számos megállapítást tett a szerző, melyek a megelőzés, felkészülés és beavatkozás, reagálás területein adhatnak segítséget a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetnek. A posztdoktori adott lehetőséget egyéb, már említett közös műben történő részvételre is, mint például 2017. szeptemberében A katasztrófavédelem és a rendőrség fenntartható fejlődéssel kapcsolatos feladatainak bemutatása” c. alfejezet az EMMI IV/1183-1/2020/EGST szerződés által finanszírozott Éghajlatváltozás és egészség című jelentésben: „Az emberek egészségét és életét veszélyeztető kockázatok csökkentési lehetőségei” c. alfejezet, vagy a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja által kiírt pályázat, melyben a katasztrófavédelem fenntartható fejlődéssel, klíma védelemmel kapcsolatos feladatait elemezte, értékelte Teknős László. Az eddig legnagyobb sikerét a 2020 decemberében érte el Teknős László. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Publikációs Nívódíját kapta meg IV. természet- és műszaki tudományok kategóriában, 1. Szakkönyv, monográfia, kézikönyv alkategóriában „Az éghajlatváltozás és a rendkívüli időjárás hatásaiból adódó katasztrófavédelmi feladatok kockázatalapú megközelítése” című kismonográfiájával. A műben a szerző bemutatta az éghajlatváltozás és a rendkívüli időjárási események hatásait, leírta Magyarország meteorológiai eredetű katasztrófaveszélyeztetettségét, meghatározta a hazai katasztrófamenedzsment ciklusainak egyes elemeit, a tűzoltói vonulási statisztikák elemzésével a műszaki mentések növekvő tendenciáit és a lakosság önvédelmi képességének növelését segítő lehetőségeket.

Teknős László számára az oktatás szerelem, a kutatás tisztelet, a tudomány pedig egy házasság, melyben a jó kommunikáció, az alázatosság és a példamutatás a főbb mozgatórugók.

Mai NATO könyvbemutató

A könyvbemutatón Dr. Szenes Zoltán, a könyv szerkesztőjének összefoglalója után az egyes fejezetek jelenlévő szerzői adtak tájékoztatást az adott témáról. A NATO politikai és katonai szervezet egyaránt, így a könyv első része a politikai kérdéseket mutatja be, majd a második rész a katonai-védelmi kérdéseket tárgyalja.

Csutak Zsolt (doktorjelölt, és az Amerikai Intézet külső munkatársa) a NATO 21. századi helyzetét, az új kihívásokat és a szervezet lehetséges új irányait vizsgálta. Szerinte foglalkozni kell a külső kihívásokkal és a belső széthúzó erőkkel is. Külső kihívás a hibrid- és aszimmetrikus fenyegetések, valamint Kína és Oroszország általi kihívások. A belső széthúzás például a tehermegosztás kérdése, vagy az újonnan létrejövő AUKUS, amely gyengíti a szervezet belső kohézióját.

Csizmazia Gábor (az NKE Amerika Tanulmányok Kutatóintézet munkatársa és tanársegéd) a Trump-adminisztráció külpolitikájának elméleti magyarázatával foglalkozik a kötetben. Erre felhasználta a konzervatív internacionalizmus elméletét. Donald Trump és az ifjabb Bush politikájában számos hasonlóságot, párhuzamot lehet felfedezni, ezt a szerző példákkal is alátámasztja a könyvben. Megállapításai aktuálisak, hiszen amint azt a példa is mutatja, bizonyos elemek folyamatos visszatérő elemek az amerikai politikában.

Jójárt Krisztián (doktorandusz, SVKI kutatója) Oroszország NATO megítéléséről írt a könyvben. Az orosz vezetés a NATO földrajzi terjeszkedését, bővülését nem támogatja, hiszen ez az érdekeivel nem összeegyeztethető. Ezen kívül a NATO új feladatvállalásaival, szerepvállalásaival sem értenek egyet. Kedvező mozzanat azonban, hogy csökkentek az out of area műveletek. A Trump-féle külpolitika, és az elméleti háttere a konzervatív internacionalizmus is megfelel az orosz vezetés érdekeinek. Ugyan a könyv a Biden-adminisztrációról nem szól, de az afganisztáni kivonulás is pozitív lépésként értékelhető orosz szemszögből.

Pénzváltó Nikolett (SVKI kutatója) Törökország és a NATO kapcsolatát taglalja a kötetben. Ahogy a kiasvány felépítése, így a fejezet is két részre bontható: Törökország és a katonai NATO, és Törökország és a politikai NATO elemekre. A katonai résszel viszonylag jó az ország kapcsolata, míg a politikairól ez kevésbé mondható el. Törökország rendelkezik a 2. legnagyobb erővel a szervezetben, földrajzi elhelyezkedése miatt kiemelt stratégiai fontossággal bír. A török fenyegetéspercepciók jelentős mértékben eltérnek a NATO többi tagjának percepciójától. Probléma még a török belpolitika autoriter fordulata is (2016-os puccskísérlet). A kötetben konkrét kétoldalú vitákat is vizsgál a szerző. Ilyen például az USA-nak a szíriai kurdok támogatása vagy Ciprussal-Ausztriával-Németországgal való konfliktusa. Jelenleg az egyik legnagyobb feszültséget a törökök orosz Sz-400-as légvédelmi rakétakomplexumának beszerzése jelenti. Ez a NATO-ban azt a percepciót keltheti, hogy

Törökország stratégiai orientációváltáson megy keresztül, és szorosabbra szeretné fűzni Oroszországgal a kapcsolatait.

Konklúzióként azonban elmondta a szerző, hogy a konfliktusok ellenére a török vezetésnek nem célja, hogy kilépjenek a NATO-ból, és a társadalom is többnyire támogatja a tagságot. Ezzel párhuzamosan a NATO-nak sem célja kizárni őket a szövetségből. Azonban ahhoz, hogy egy hatékony együttműködés létrejöjjön, a politikai problémák megoldása szükséges.

Dr. Márton Andrea százados bemutatta a társzerzőjével **Surányi Regina Nellivel** közösen megírt fejezetet, amely a három balti állam 15 évét foglalta össze a NATO-ban. Ez egy történeti áttekintés, egy kitekintéssel kiegészítve, hogy miként viszonyulnak a megváltozott NATO-hoz. Ugyan ezek az országok hasonló történelmi múlttal rendelkeznek, azonban más-más utat választottak a NATO-hoz és eltérően is viszonyulnak hozzá. A NATO számukra biztonsági garanciát nyújt az oroszokkal szemben. Ezzel a fejezettel szoros összefüggésben van a következő, amelyet **Fodor Márk Jozsipovics** írt, és imertetett.

A fejezet a Suwalky-folyosó témaköréről szól. A folyosó egy fontos geopolitikai folyótópon, hiszen lehetővé teszi a balti államoknak a szárazföldi utánpótlását egy esetleges konvencionális konfliktus esetén. Nem csupán szokványos értelemben kiemelkedő fontosságú, hanem egy esetleges új típusú kihívás esetén is. Ez a stratégiai szempontból kritikus terület a biztonság legtöbb dimenziójának védelmét képes biztosítani, tehát elég komplex és átfogó a szerepköre. A fejezet rávilágít arra, hogy előtérben kerültek a területvédelmi képességek és célok dominanciája a NATO-n belül.

Dr. Muhoray Árpád (ny. pv. vezérőrnagy) bemutatta a szerzőtársai (Görög Katalin, Zellei Gábor, Bencze Réka) nevében is az általuk írt fejezetet, amely a NATO polgári veszélyhelyzetkezelés és Magyarország viszonyáról szól. Ismertette, hogy a katasztrófavédelem miként függhet össze a NATO-val. A polgári védelem többek között háborúkban rendelkezik fontos szereppel, hiszen a lakosság védelmét prioritásként kell kezelni. Ezen kívül közreműködnek különböző harcieszközök eljuttatásában is. A fejezet leír egy történeti áttekintést. Kiemelkedő a magyarok szerepe e téren, hiszen 1995 óta eredményes az együttműködés a NATO-val. A fejezet foglalkozik olyan konkrét műveletek bemutatásával is, ahol beavatkozás történt e téren. Ilyen volt például a 2015-ös árvíz Albániában vagy a 2018-as svéd erdőtűz.

Zárásként **Szenes Zoltán**, a könyv szerkesztője szólt néhány szót. A NATO-nak lesz új stratégiai koncepciója, amely nagyon fontos, hiszen számos változás és új kihívás jelent meg az elmúlt 12 évben. A kibertér már hadműveleti tér, és az 5. cikk is kiterjesztették rá. Ugyanez vonatkozik az űrhadviselésre is. Napjainkban napirenden van a multidomain hadviselés, és többek között Kína kérdése is.

Budapest, 2021. október 18-án

Szentmihályi Anna (MHTT gyakornoka)